

Jak na lokalizaci

Příručka pro tvůrce aplikací

Vytvořili pracovníci brněnského překladatelského studia ABITURIENT.cz

Co je dobré si ujasnit před zadáním lokalizace software

1. Marketingový záměr a definování cílových skupin

Zhodnoťte, zda je pro Váš software existuje místo na trhu a jaký je potenciální zájem v dané oblasti. Udělejte si svůj průzkum trhu.

Třeba objevíte další možnosti využití, o kterých jste dříve neuvažovali.

2. Rozhodnutí o podobě aplikace

Je dost možné, že Vámi stanovená cílová skupina bude spokojená se stávajícím vzhledem aplikace. Porovnejte váš produkt s produkty místní konkurence.

Neexistují mezi nimi společné znaky, na které jsou cíloví zákazníci zvyklí? Někdy však může odlišnost být i výhodou.

Častým znakem českého softwaru v porovnání se zahraničními produkty bývá složitost ovládání. Nedalo by se uživatelské rozhraní zjednodušit?

3. Formáty vhodné pro lokalizaci

Lokalizaci je možné provést ve zdrojovém kódu aplikace, ale vhodnější je tzv. internacionalizace celého softwaru, tzn. vytvoření modulů se společnými termíny (např. soubor messages.xml). Tyto jazykové soubory jde navíc pohodlně otevřít pomocí většiny lokalizačních nástrojů, které překladatelé používají. Pro lokalizaci nápověd nebo konfiguračních příruček není příliš vhodný formát *pdf, jelikož neumožňuje přímou editaci pomocí překladového softwaru. Daleko vhodnější je např. formát *html, který se dá navíc bezproblémově vytvořit pomocí specializovaného softwaru pro on-line nápovědy.

4. Kódování

Použitím kódování UTF-8 zabráníte většině problémů při lokalizaci do jednoho nebo více jazyků.

5. Formáty čísel

Každý jazyk má svůj specifický formát čísel, data, času, měn, telefonních čísel, apod. Například co je v češtině 16 258,12, je v angličtině 16,258.12. Stejně tak je vhodné uvádět měny v mezinárodním formátu (CZK, HUF, GBP). Existují ale i regionální rozdíly v rámci jednoho jazyka, například 16. březen 2011 se v britské angličtině napíše jako 16/03/2011, zatímco v americké angličtině je zápis 03/16/2011.

6. Formulářové položky

Každá země má odlišné formulářové položky, i když se jedná o zdánlivě zanedbatelné rozdíly. Slovensko nepoužívá náš výraz pro daňové identifikační číslo (DIČ), nýbrž používá výraz "IČ DPH". Stejně tak i české IČ je ve většině zemí neznámým pojmem. Často se také opomíjí formát adres, které mezi jazyky málokdy odpovídají.

7. Formáty adres

U nás používáme standardní pole pro adresu: ulice, číslo popisné, číslo orientační, město, PSČ, případně kraj, stát. V Anglii je však tento standard následující: číslo popisné, ulice, město, PSČ (postcode), okres, hrabství, země. V USA naopak používají navíc položku "stát" a místo anglického "postcode" mají "ZIP code", který je přiřazen státu. Před vytvořením formuláře je vhodné tuto problematiku konzultovat s odborníkem na lokalizaci.

8. Regionálně specifické položky

Existuje bezpočet dalších položek, které podléhají regionálním zvyklostem, ať už se jedná o čísla občanských průkazů versus čísla národního pojištění, tituly před a za jmény, míry a váhy, apod. Doporučujeme také konzultovat s odborníkem na lokalizaci.

9. Styl

Volte neutrální styl pokud možno bez jakýchkoliv místních výrazů, kulturních nebo náboženských narážek. V případě on-line nápověd zvolte co nejtriviálnější formulace a vysvětlení. Vyvarujte se co nejvíce odborného jazyka a terminologie.

10. Konzultace s překladatelem

Sdělte překladateli následující informace: v jaké zemi se aplikace bude prodávat, kdo jsou zákazníci, jaké má software funkce a účel. Je-li to možné, poskytněte překladateli plnou licenci aplikace a proveďte krátké zaškolení. O to přesnější a věrnější pak budou výsledky. Sdělte také překladateli, máte-li nějaké specifické požadavky (např. délka výrazů, umístění v rádcích, tvar odkazů, formát seznamu, apod.). Čím podrobnější bude úvodní konzultace, tím lepších výsledků dosáhnete.

11. Testování

Součástí lokalizace bývá i testování správné implementace jazykové mutace. V praxi to alespoň znamená, že překladatelský tým vyzkouší všechny funkce aplikace, případně navrhne další úpravy.

Co jsou to CAT nástroje?

CAT nástroje (Computer Aided Translation, neboli překlad podporovaný počítačem) jsou softwarové nástroje, které umožňují překladateli udržet konzistenci (tj. stejnost) překladu ve všech jeho částech. Dále pracují s tzv. terminologickou databází (slovníkem).

Proč je použití CAT nástrojů pro lokalizaci nezbytné?

Z důvodu zachování konzistentnosti překladu. V praxi to znamená, že jedna věta, která se opakuje na více místech, bude přeložena stejně, i kdyby se vyskytovala v aplikaci pouze dvakrát s odstupem několika stovek vět nebo odstavců. Další výhodou je udržení konzistentní terminologie.

Jak funguje terminologický slovník?

Bez CAT nástrojů je velmi obtížné (neřkuli nemožné) zapamatovat si, jakým způsobem byl jeden a tentýž výraz přeložen dříve, ozvláště uplyne-li od posledního překladu třeba několik měsíců. Proto nezbytné použití terminologického slovníku (databáze), do které se překlady důležitých termínů zaznamenávají a poté v průběhu lokalizace používají. Další výhodou je i možnost importu již hotové terminologické databáze například ve formátu MS Excel nebo CSV.